

Endavant

FEDERACIO
DEMOCRÀCIA
SOCIALISME

BUTLLETI INTERIOR DEL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

EDITORIAL

La situació actual de la política catalana

El problema d'aliances

Tot el combat mantingut fins ara pel *Moviment Socialista de Catalunya* ha estat amb miras a fer possible la constitució d'un Bloc Català, que la necessitat històrica demana, per a portar-lo més tard a una entesa peninsular junt amb el Bloc Basc i la resta de les forces polítiques i sindicals espanyoles.

Repeïdes vegades hem insistit, des d'« Endavant », contra l'« attentisme » que es manifestava per a concretar un pacte peninsular abans dels esdeveniments, a l'interior de casa nostra, i l'actitud dels països guanyadors de la guerra, a l'exterior, produïssin situacions contràries a la nostra voluntat.

Des del punt de vista interior, ens trobem, avui, amb una crisi de la concepció de blocs, única garantia que teníem per a preservar la personalitat de Catalunya i produir unes relacions de forces capaces d'anar després a una revisió federal o confederal de la Constitució Republicana. Tothom hi estava d'acord, però tothom ve preferir aprofitar aquesta corrent popular per a manobrar amb llus propis interessos d'organització. Per no haver volgut fer el sacrifici d'interessos particulars, hem estat a punt de perdre els de conjunt i, amb ells, indiscutiblement, també els particulars.

En el nostre darrer editorial, feiem esment de la necessitat de reunir en un sol organisme la concepció de bloc que té Solidaritat Catalana amb la concepció de pacte general que té Aliança de Forces Democràtiques, que s'ha constituït a Catalunya per extensió peninsular. Avui podem dir que, per iniciativa de la Conferència Nacional del Treball, s'ha fet una invitació a Solidaritat Catalana i al Bloc Basc per tal d'estudiar les possibilitats d'una entesa peninsular. Aquesta situació de mediador entre la « Junta Espanyola de Liberación », el Partit Comunista i els blocs nacionalitaris, que s'ha produït després de la C.N.T., pot produir els seus fruits, si veritablement hi ha una bona voluntat per tots els costats. Perquè seria la realització d'una de les concepcions que amb tanta insistència hem defensat; perquè creiem que amb ella s'interpreta el moment històric actual, en el que té de promesa pel futur, estem decidits a aportar-hi tots els nostres esforços. No ens du pas el desig d'una combinació política més. Quan ho diem, ho fem mirant de cara a casa nostra, on la pertorbació que hi ha hagut fins ara en la qüestió d'aliances, ha fet minvar l'acte de resistència.

Nosaltres creiem, que, pel que es refereix a Catalunya podia trobar-se una solució, mantenint la concepció de Bloc Català i rectificat la composició de l'Aliança de Forces Democràtiques.

Aliança de Forces Democràtiques és composta pel que s'en diu Federació d'Esquerres, composta de tots els partits republicans i nacionalistes. *Moviment Socialista*, compost de totes les organitzacions i partits de disciplina socialista i *Moviment Llibertari*, compost de totes les organitzacions de disciplina llibertària. Tan aviat com ha estat firmat el Manifest d'Aliança de Forces Democràtiques, els partits republicans i nacionalistes han desautoritzat els seus signataris per tal com les seves direccions respectives i les seves pròpies masses no s'han sentit interpretades a Aliança de Forces Democràtiques en tant que concepció de Bloc Català. Aquests partits i aquestes masses estan representades, en canvi, a Solidaritat Catalana, la qual, tot i ésser un intent de Bloc Català resta insuficient en tant que li manquen les forces socialistes i llibertàries que es troben precisament a l'Aliança de Forces Democràtiques.

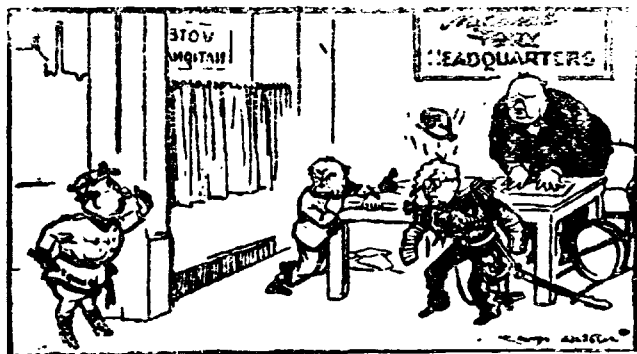
Hi ha, doncs, dos problemes que resten a resoldre. Un de caràcter polític, que és el de aconseguir que el pacte peninsular sigui establert a través de la concepció de blocs de cada una de les realitats constitucionals, (la qual cosa no s'aconsegueix a base d'A. de F.D., per tal com és una simple extensió, a Catalunya, de les aliances peninsulars), i un altre problema, de caràcter orgànic que és el de trobar la manera de fondre dues organitzacions existents, que no s'ha pogut evitar que es constituïssin, i que cal resoldre en benefici de la unitat.

La solució seria constituir un organisme on, en lloc de la Federació d'Esquerres, hi hagués Solidaritat Catalana, que enclou tots els partits de la Federació d'Esquerres i, a més a més, els Fronts de Resistència, amb els partits i organitzacions de disciplina socialista i amb les organitzacions de disciplina llibertària que estan dins de l'A. de F.D. S'evitaria així la crisi permanent a Aliança de Forces Democràtiques de Catalunya; es completaria el paper insuficient de Bloc que té Solidaritat Catalana, i el conjunt prendria la característica veritat del Bloc de Forces Democràtiques de Catalunya. Potser, per una qüestió de susceptibilitat i per a donar-hi una significació més precisa, caldria cercar una variant al nom d'Aliança de Forces Democràtiques, per a donar-li una veritable interpretació de Bloc Català. En el fons la cosa és ben simple: a l'Aliança de Forces Democràtiques que s'ha fet a Catalunya, s'hi substituiria la Federació d'Esquerres, que és precisament la que està en crisi, perquè se sent millor interpretada a Solidaritat Catalana, per la pròpia Solidaritat Catalana.

No sabem si el problema serà plantejat d'aquesta manera en la primera entrevista iniciada per la C.N.T. Interessa, per la necessitat històrica, que la interpretació del pacte peninsular en blocs guiti tota la discussió. Tenim confiança que la tradició federalista de la C.N.T. no serà desmentida, i que podrà ésser conciliada amb el fervent irreductible dels Blocs Nacionalitaris.

Que ningú vulgui justificar una nova etapa « attentista » en espera de la constitució del Govern Provisional de Catalunya. Seria absurd plantejar-ho així, per tal com és precisament entorn de l'establiment d'un pacte complet que el Govern de la Generalitat representarà alguna cosa i sabrà on apoiar-se. Altrament, sentiria el mateix isolament que ha sentit Solidaritat Catalana. La política catalana prendria un caràcter d'administració local, en lloc d'intervenir en la resolució del problema peninsular, que en el món exterior és únic, i que interessa a tots els pobles que formen la comunitat ibèrica. Més a més quan Catalunya ha d'aprendre a jugar el paper peninsular, al qual l'obliga la seva història i la seva geografia i la seva economia.

(Segueix pàgina 8)

— Perdonin... No necessiten pas algú que els ajudi a fer les eleccions.

Si, cal superar el passat

per Victor CABRE

CADA PROCÉS històric, amb el seu seguici de xocs polític-econòmics, produeix trasbalsos profunds en les formes d'expressió de les diferents personalitats orgàniques que hi prenen part. No parlem pas avui de la revolució estructural d'un país, car això és un fet evidenciat a l'abast de tothom, sino en un pla més acostat, de l'evolució que segueixen els partits i organitzacions que ens són propis.

Generalment, cada data característica d'un canvi polític fonamental, produeix un canvi de trajectòria de la part dels òrgans d'acció de les forces en lluita, no solament en l'aspecte tàctic sino, i sobretot, en les formes d'expressió orgàniques d'uns i altres sectors.

A una conjunció republicano-socialista seguí l'Aliança Obrera i, a aquesta, el dinou de juliol, una forma superior encarnada pels comitès de milícies que feren un assaig d'estructuració política i econòmica del nostre país.

Vol dir que, en cada circumstància i en cada situació, ha calgut sempre una adaptació dels nostres mitjans, no solament a la concepció tàctica que la situació política del país exigia, sino que, al mateix temps, en l'ordre orgànic hem hagut d'adaptar-nos a noves formul·les.

Al costat d'aquests fenòmens que, d'altra part, tothom ha conegut i àdhuc viscut, hi ha un aspecte que, com obrers i socialistes, ens mereix una atenció particular. Aquest aspecte és el de les crisis internes que cada batalla perduda ha promogut en el si dels partits i organitzacions de la classe treballadora.

No està en el nostre ànim, avui, fer una crítica de la crisi que innegablement travessa per raons que els son propies cada un dels partits de casa nostra, car el nostre breu comentari només vol ésser un esbos d'allò que ens afecta directament: la crisi del socialisme català. És un fet evident que la crisi ha pres proporcions gegantines en el camp socialista català. No es tracta, com altres vegades, d'un simple canvi de posicions efectuat per un sector qualsevol del moviment obrer, ni d'una escissió d'efectes més o menys àmplis, ni tampoc d'un fet aglutinant, la unió de dos o més partits. I, encara menys, no es tracta tampoc d'una maniobra. No. Es tracta, és certíssim, dolgui a qui dolgui, d'una crisi total dels partits obrers catalans. Aquesta crisi és deguda a la necessitat de liquidar vells errors a través d'una completa liquidació dels organismes que en foren l'expressió i, a la vetlla de la represa de la lluita en el sol de Catalunya, ja podem, sense por d'equivocar-nos, preveure'n el resultat final, que serà fructuós pel nostre poble i per a la classe treballadora.

Liquidació d'errors i de formes orgàniques superades. Si. Liquidació de partits, tan pels errors que han tingut com pels encerts que han mancat amb llurs defectes congènits. Per això cristal·litza un veritable moviment socialista capaç d'esdevenir el gran partit socialista dels treballadors catalans, preparat ideològicament i orgànicament per a les conteses que s'apropen. I tenim la certesa de que el retrobament dels homes que havíem apotat munt d'esforços i entusiasme als vells partits tindrà lloc per a aconseguir junts allò que abans amb molta voluntat no hauríem pogut aconseguir separats.

Els vells partits moriran i, com que no som idolatres ni estem emmetzinats per cap mena de religió, els farem el nostre comiat sense recança.

SOCIALISME I PROLETARIAT

per J. ROURE I CLAVE

BEN CERT, amic, tu qui m'escris deslligat de l'aire conformista que pren el Socialisme de postguerra, de la seva manca de posicions, de les seves febleses polítiques; ben cert, cal iniciar el retorn a les fonts d'origen. Cal reafirmar la nostra fe en el marxisme, en el socialisme revolucionari. I com podria ésser altrament? Què significa dir-se socialista si es nega la revolució pel Socialisme?

I avui més que mai, aquesta reafirmació és necessària. Avui, perquè de cara a una nova etapa, la classe treballadora necessita saber exactament quines son les seves perspectives i les ambicions del Socialisme: avui, perquè després de l'enderrocament del feixisme mundial, les masses obreres que hi han estat sotmeses fins aquí, necessiten d'una clarificació de principis que els permeti, per compte propi, la descoberta del feixisme a la base de tot nacionalisme exacerbant, de tot bel·licisme a ultrança, de tota teoria racista. I perquè els « desil·lusionats » son nombre i menacen d'esdevenir legió...

Si, per evitar el dubte i la vacil·lació, per donar un nou impuls a la Idea, per a fer-la realitzable i realitzar-la, una reafirmació dels principis revolucionaris del Socialisme marxista és indispensable. Cal superar la crisi de confiança que menaça el Socialisme de postguerra; i cal superar-la evitant tota mixtificació. El « socialisme » feixista, des del nacional-socialisme fins al socialisme monarquitzant que ens promet D. Juan III per boca de Gil Robles, passant pel socialisme corporativista de la darrera època mussolinitana, han entel·lat amb la seva alè fetida la veritable essència del Socialisme marxista. Revaloritzar-lo, redonant-li als ulls de la classe treballadora el seu veritable aspecte polític, es una de les primeres tasques a accomplir que, nosaltres, en tant que M.S. de C iniciem amb veritable plaer.

Que no s'entengui però, que, a l'afirmar el caràcter revolucionari del Socialisme, afirmem al mateix temps, el seu caràcter exclusivament classista.

Es possible, però, que, com en trobem casos en la biologia, resti encara el ferment de les velles institucions. És possible que alguns militants dels vells partits — esperem que no seran nombrosos, pel bé del Socialisme i de la classe treballadora — víctimes primereres de llurs prejudicis i de llur manca d'objectivitat, s'entestin a voler mantenir anagrames que no respondran a cap realitat. Si això es produeix no serà el sol cas en que l'esperit de rancúnia dominarà a la raó.

Sense voler-ne fer un judici massa violent, car justament estem parlant d'unitat i de convivència i perquè, justament, som uns enamorats del respecte i de la consideració per als adversaris que poguéssim tenir, podem dir des d'ara que els que no tinguin la fortalesa d'ànim i la generositat d'allargar la mà als adversaris d'ahir, carregarien amb una greu responsabilitat, car personificarien d'una manera precisa una bona part dels errors d'un passat més aviat trist que gloriós, errors que la classe treballadora sencera ha pagat amb la seva sang i la persistència en voler mantenir partits i coses que no responen a les necessitats de l'hora seria un greuge que farien, volent o no volent, als homes de bona voluntat que ho sacrificuen tot per tal de no haver de sacrificar més tard la llibertat i l'avenir de la classe treballadora. I aquest greuge, que no ho oblidin, el fan a la classe treballadora, i tard o d'hora en pagaran penyora.

Les contradiccions econòmiques del capitalisme, l'ensurt de les guerres, la inseguretat econòmica i política de la humanitat, el desig vehement d'una pau durable que només el Socialisme pot garantir, han fet que dotzenes de milions d'éssers humans es desplaçassin progressivament vers el nostre camp. Actualment, el Socialisme no constitueix solament una promesa esperançadora per a una classe determinada, ans significa l'alliberament definitiu de la humanitat per damunt de les classes. En universalitzar-se, el Socialisme depassa els objectius que li foren assignats en principi per a responsabilitzar-se amb el pervindre del món sencer. Si « el Socialisme es, doncs, la vida », caldrà donar al símbol tota la grandesa i tot l'abast que es desprenen d'aquest gran ideal. El contrari seria empètitir el més noble combat que el món sosté contra els seus propis egoïsmes instintius.

El militant obrer ha de fornir, en aquesta hora, tota la generositat que comporta una lluita desinteressada, i ha de fer prova de responsabilitat situant-se exactament davant dels problemes transcendents que es plantejgen actualment al Socialisme.

Ben entès, la classe treballadora, el proletariat, per la seva combativitat, per les seves condicions econòmiques i polítiques pel seu nombre creixent i per la seva abnegació, ha d'ésser-ne la força d'impulsió, l'avançada del Socialisme. El seu paper no pot minimitzar-se. El seu concurs no solament és indispensable, ans sense ell no hi ha Socialisme possible. La lluita de classes és una exigència i no una venjança social. I ho sera mentres els darrers reductes capitalistes no hagin desaparegut completament.

Posar a la classe obrera en condicions d'acomplir la seva missió política, afavorir en la postguerra la conquesta de les reivindicacions immediates que li son indispensables per a prosseguir la seva lluita, facilitar-li el camí per a la realització de les grans transformacions d'estructura que exigeix el món modern, es assegurar l'èxit de la revolució socialista i la ràpida superació de la crisi que corseca el Socialisme de postguerra. Car, en definitiva, es tracta de crear l'ambient propici per a una rectificació: fer que el món obrer reprengui confiança en el Socialisme, i que el Socialisme faci crèdit al món obrer. Heus ací la sola manera de desfercert a desil·lusions que menacen la unitat d'acció i de pensament del moviment socialista.

El futur ens reserva, sens dubte, l'ocasió del retrobament íntim del Socialisme. En la lluita ardent de cada dia, la classe treballadora trobarà una fe nova en el seu avenir social. I el Socialisme, en els quadres més combatius del proletariat, trobarà l'audàcia del comandament i l'estratègia indispensables per a la seva gran victòria.

Socialisme i proletariat son inseparables. Un i altre son els elements de síntesi del món de demà. Es partint d'aquest principi que el Socialisme reprendrà novament la seva marxa t'omiant. Es per aquest camí que el Socialisme es trobarà, demà, en condicions de realitzar les seves més àltes ambicions.

ESPURNES

Crisi de Pau

Els fets ens proven cada dia que no hi ha nacions independents. El règim totalitari o unes condicions de treball d'un país repercuten sobre els altres. Això ens obliga a estar alerta sobre el que passa i es diu arreu del món.

D'un temps ençà als Estats Units, preveient la fi de la lluita, que serà també la senyal de tancament de les nombroses fàbriques d'armaments, s'ha obert un diàleg per a trobar la manera de donar treball als milions de parats i de desmobilitzats.

Les opinions s'agrupen al voltant de tres parers ben oposats.

Un representat per l'home de les dotzes regions bancàries dels EE. UU., el banquer Eccler, creu que « no cal pas comptar amb el mercat exterior. Les exportacions no poden ésser una panacea ». Proposa d'invertir altres tants miliards per a transformar les fàbriques de tanks en fàbriques de màquines d'escriure, neveres i màquines de rentar. « Cal produir més béns que en 1939 ». Per a col·locar aquesta enorme producció caldrà créixer per tots els mitjans les necessitats de la població. Abans, la propaganda recomanava al ciutadà americà de canviar cada any d'automobil. Aquesta mateixa propaganda haurà d'incitar-lo ara a comprar vestits, estilogràfiques, màquines domèstiques... o patins de rodes. No li fa por la inflació. Creu que només pot durar un temps molt curt.

Un altre banquer, fill i net de banquers, l'actual secretari d'Afers exteriors, Stettinius, espera la solució de la crisi de Pau americana de l'exportació. Cal exportar per valor de 10 miliards de dòlars. Enemic dels cartels internacionals, és partidari d'un lliure canvi molt ampli i d'un abaixament de les barreres duaneres.

Entre aquestes dues apareix una tercera tesi. És la d'un jove sindicalista, Edward Cheyfitz, del sindicat de miners i metal·lúrgics, advoca per la internacionalització de l'abundància. « Perquè els nostres obrers tinguin treball cal desenvolupar el volant de l'economia mundial. Hem de comprar a tothom si volem vendre a tota la terra. »

No és pas difícil de comprendre que el comerç i la indústria de casa nostra i en conseqüència el benestar dels nostres obrers i, per derivació, també dels pagesos, depen en bona part del camí que emprendre a un país productor com els Estats Units. Però ens cal no oblidar que serà sobre tot d'acord amb la capacitat ordenadora del nostre poble recolzat per un gran moviment socialista políticament i orgànicament ben dotat que assolirem no solament les millores que ens corresponen sino també la marxa endavant del país.

Solament el Socialisme fa possible la llibertat econòmica i política dels homes i dels pobles. A Catalunya el Socialisme el representa el Moviment Socialista.

Adheriu-vos-hi !

Constituiu a tot arreu Seccions del Moviment Socialista de Catalunya.

Uns quehansabutentendre's

Fa uns dies la premsa ens informava que el sistema federal prenía ràpidament forma en el país que fins ara s'ha anomenat Iugoslàvia, Sèrbia, Croàcia, Macedònia i Montenegro han establert llurs governs i parlaments. Bosnia, Hertzegovina i Eslovènia van a fer ho tot seguit.

Una nova queforçosament ens ha de plaure, puix que aquests països cerquen en l'organització federativa la solució del problema interior més greu que tenien plantejat. La idea federativa guanya terreny i ens fa esperar que un dia — encara que només sigui per esperit imitatiu o per no voler restar més endarrerits que els pobles balcànics — els partits i les organitzacions de la Península que encara s'hi refusen, es decidiren a estructurar federativament la Península Ibèrica.

Pa i llibertat

A tota l'Europa alliberada es repeteixen les protestes contra la vida cara i l'escassetat dels aliments.

A casa nostra aquest desnivell de vida és potser més accentuat que en lloc més. Més odies encara, perquè només menjen els potentats.

Els treballadors de casa fa anys que pateixen fam i viuen amordaçats.

El dia que aquesta mordaca caurà, que podran obrir la boca lliurement, la primera cosa que demanaran serà pa.

I no podrà estranyar nos.

Retirada estratègica

El passatge per França, de retorn de l'Alemanya, dels pocs que quedaven de la Divisió Blava, ha estat una catàstrofe. La ja popular batalla d'hosties i cops de puny de Chambery s'ha acabat amb una retirada estratègica dels de la Divisió Blava. Ho hauran fet per a preparar-se més de llurs bases.

Què deu dir-ne de tot això el seu laureat, condecorat i rovellat ex cap-general Muñoz Grande ?

Després d'aquest fracàs deurà retornar la seva creu de ferro, encara que suposem que la deu tenir amagada.

Un cop fort

L'acord pres per unanimitat a la Conferència de San Francisco d'excloure de l'Assemblea de les Nacions Unides a tots aquells governs que deuen llur existència a l'ajut militar de l'Eix, ha estat un cop dur per a Franco.

Ni la « democràcia orgànica » franquista, ni el « orden español » ni el « consejo de regencia » ni totes les mantobres hagudes i per haver han pogut evitar-ho.

Després d'això al generalíssim no li queda altre camí que fer la maleta, sense oblidar d'emportar-se'n un tub de cianur.

Cartellera d'Endavant

Subscripció pro « Endavant »

Suma anterior	1.454 fr.
Subscriptors que pagaran una quota regular mensual :	
Silvi Torrent Bados	100
Isabel Peiro	100
Conxi i Paco de Moncada	200
Joan Morera	50
Ramon Arquer	100
Subscripció extraordinària :	
Minguell	100
Miquel Jaime	200
Rafael Balaguer	30
Joan Navarra	40
Bernat Joven	50
Pere Robert	130
Antoni Ferre	25

Total 2.579 fr.

Envieu els donatius a nom de Joan Aleu, 40, place de Verdun, Castelnaudary, (Aude)

Administració

Preguem a tots els companys que ens liquidin el més prompte possible tots els numeros d'« ENDAVANT ». Subscripció per 13 numeros 50 francs. Dirigiu els girs i la correspondència a nom de Joan Aleu, 40, place de Verdun, Castelnaudary, (Aude)

Llibres

« Editorial Albor » de Paris anuncia per a molt aviat la sortida del llibre « Paisatges » amb litografies de Martí Bas i un proleg de Feliu Elias (Joan Sacs). L'integren 14 poesies d'altres tants poetes catalans : Josep Carner, Joan Maragall, Gabriel Alomar, Ambrosi Carrion, Joaquim Folguera etc.

Seguiran « Dos Contes » de Ramon Raventós per a la il·lustració dels quals Pau Picasso executa uns aiguafortos : « XIV Cançons Populars Catalanes » amb puntes seques de Joan Rebull i una introducció de Just Cabot : « Barcelona a vol d'infant » de Ferran Canyameres, amb litografies en colors d'Emili Grau Sala : « Claror de nit », amb gravats de Martí Bas : « Tota la saviesa d'aquest món », de J. Pous i Pagès, amb dibuixos de Feliu Elias (Apa) i « Ofrena a Paris », aplec de treballs inspirats per aquesta capital, original de quasi tots els escriptors i artistes catalans exiliats.

Totes aquestes obres seran presentades amb luxe i llur tiratge limitat, com « Tot l'Auy » la primera publicada per « Albor » que va il·lustrar Antoni Clavé.

Aquesta editorial té en cartera « 20 cançons-20 sonets » del nostre col·laborador Ambrosi Carrion, les memòries del periodista i diplomàtic Eugeni Xammar : « Les termes de Maleagros » de Pere Corominas i « Tres nits » de Ramon Xuriguera, entre altres.

Anglaterra i Franco

Notes i Come

De la mateixa manera que quan va haver-hi l'alliberació de França i, més tard, a l'acabar-se la guerra a Europa, i fins i tot al reunir-se la Conferència de San Francisco, el món democràtic espanyol va semblar-li que aquests esdeveniments estaven lligats a la caiguda del règim franquista, avui, a l'hora que han tingut lloc les eleccions angleses, una nova alenada d'esperança ens ha somogut. Per instint hem associat les nostres possibilitats d'alliberació a la victòria dels treballistes anglesos. Per a nosaltres, l'importància d'Anglaterra a l'esdevenidor de la Península Ibèrica ens feia mirar com una cosa nostra la victòria dels socialistes d'Anglaterra.

A l'hora que escrivim, les informacions de premsa són contradictòries per a determinar si són els conservadors o bé els socialistes els que s'emporten la majoria. Fins al 26 d'aquest mes no estarem fixats. Mentrestant una barreja d'inquietud i d'esperança ens fa llegir diàriament les impressions sobre els possibles resultats que encara no s'han donat.

Una victòria dels conservadors podria produir a la Península Ibèrica una accentuació de la solució monàrquica. La veu d'Anglaterra conservadora, que s'ha disputat sovint la influència del nostre país i ha volgut sotmetre'ns a la seva política exterior, — pel que li és indispensable la nostra situació geogràfica per a garantir les seves relacions amb el seu imperi, — procurarà altra vegada guanyar la posició que representa el nostre país i assegurar-hi la seva preponderància.

No és d'extranyar que en molts pobles de caràcter dependent com el nostre, els anglesos vulguin jugar-hi la carta monàrquica.

Apoiat per ells, un règim monàrquic representa una continuïtat institucional i, per tant, una estabilitat permanent de la seva política. Un règim republicà, està massa subjecte als canvis de relacions de forces que representen els partits i no pot garantir la continuïtat d'una política exterior. Sobre tot en un país on hi ha un mosaic de partits que han donat proves, des de la República i, sobre tot, a l'època de l'insurrecció militar, d'una manca de continuïtat política.

A casa nostra, a la Península, només hi ha uns problemes de caràcter permanent que poden suplir amb escreix l'estabilitat vitalícia de la institució monàrquica. Aquests problemes són els de reivindicació nacionalitària, per tal com reposen sobre característiques ètniques constants i amb voluntat de conservar políticament l'ur personalitat. Són els cassos de Basconia, Catalunya i el problema galatcoportuguès que, per si sola, representen una força de contrabalança que pot garantir la permanència d'una política exterior, si a canvi de la qual s'asseguren l'ur desenvolupament interior i la conservació de l'ur personalitat.

Al no haver-se sabut jugar aquestes cartes

a l'hora oportuna amb tota la intensitat que feia necessari el joc mundial d'influències que ha obert la guerra, pot portar-nos, com a conseqüència un apoi a la restauració monàrquica per part d'una de les Grans potències guanyadores de la guerra que, com l'Anglaterra, és la més interessada a la Península. Això, si guanyen els conservadors. Fem memòria, però, que la darrera monarquia va ésser infidel a la política anglesa, a l'establir el pacte de Primo de Rivera amb Itàlia — de fet contra Anglaterra — i que ajudà, a contracop, l'adveniment de la República. Si aleshores per desconfiança al règim monàrquic, els conservadors anglesos li retiraren el seu apoi, ha d'ésser molt lamentable la consideració que tinguin dels republicans perquè ara vulguin tornar a apoiar a la monarquia.

Els treballistes anglesos, no deixaran de fer, però, una política ben anglesa pel que es refereix a nosaltres. Per afinitat, poden estar decidits a apoiar el règim republicà, però, com anglesos, per a garantir-hi la vida mateixa de l'ur imperi, han d'interessar-se en la política de casa nostra contra França, sempre que hi trobin bases segures, punts d'apoi polític amb prou serietat i permanència. Es als republicans, si volen acabar l'ur ajut — si els treballistes són el futur govern de la Gran Bretanya — que els cal saber interessar-los en el nostre combat. La República espanyola no té altra garantia que els problemes d'oposició que provoca, ni altre sosteniment que la relació de forces de partits sotmeses a les variacions de corrents ideològics interiors que, sovint, s'els emporten o els escissionen a benefici d'influències exteriors contràries a la política exterior que segueix el país. Sols una constitució federal que reposi sobre els problemes permanents de les diferents nacionalitats ibèriques, pot oferir una garantia. Si els republicans no són prou audaçs per a donar-la, qui sap si tindrem Franco, — com a dictador o com a regent — per dies.

Blocs nacionalitaris i entesa de Blocs

LA MARXA ENDAVANT dels esdeveniments posen de relleu, cada dia més, com un deure inajornable, la necessitat que tenen els partits organitzacions de casa nostra de trobar el cam just proposat per les exigències del moment i per l'esdevenidor pel nostre poble.

Les posicions que han vingut mantenint, cadascú pel seu costat, els partits de la República, no han assolit encara per bé que sembla volen encarrillar-s'hi aquella maduresa que donaria al moment present la solemnitat d'un esdeveniment assenyalat per la Història com un dels més agosarats de la vida del poble ibèric.

Efectivament, s'ha nedat i encara s'està nedant a contra-corrent en les aigües clares de la unitat.

Uns per aquí, altres per allà, tots volent donar la màxima expressió a llurs interessos de tendència o de grup, els partits de la República no han deixat cristal·litzar encara els òrgans suprems que, a no dubtar, representarien un pes específic de primer ordre en l'àrea on es determinen a l'hora present les grans coses.

Tenim confiança que aquests òrgans, personals o col·lectius, que sintetitzarien una voluntat popular a l'entesa que una realitat jurídica i constitucional, arribaran a cristal·litzar a no tardar. No obstant la nostra confiança no és prou completa quan pensem en la necessitat de donar a la unitat orgànica dels cossos polítics de la República una forma, la sola que escau a l'estat actual d'Espanya i que faria donar al nostre país el salt més endavant que registra la història des de fa segles. I això perquè no veiem una decisió franca i sostinguda de la part dels que podrien i deuriem decidir-ne.

Escau als partits catalans, sobre tot, de fer-hi un mot i de fer-hi un gest. Un mot i un gest que presuposarien un pervindre guanyat des d'ara. És evident que el problema espanyol no quedarà resolt en una setmana ni en un mes; és per això que no desesperem tampoc de veure encarrillar les coses en un sentit més falaguer. Pel moment i paral·lelament a totes les altres accions que es realitzen per a fer possible el retorn d'Espanya a les seves llibertats, creiem indispensable la marxa vers l'entesa de totes les forces polítiques i sindicals sota el signe de les nostres institucions.

Cal que l'entesa sigui total i que permeti a cadascú l'aportació del màxim entusiasme i de la capacitat de tots els homes d'acció de casa nostra i de l'exili, però cal, sobre tot, que aquesta entesa no representi l'imposició dels uns sobre els altres ni tampoc una mena de tèrbol aiguabarreg.

La unitat política i orgànica, ho hem dit i ho repetim un cop, encara, deu haver de prendre — és indispensable i fer-ho altrament presuposaria el blasme més gran que els nostres fills podrien fer-nos un dia —, les formes que exigeix la unitat política, econòmica, ètnica i sentimental del nostre país. Cal cercar les fórmules d'expressió d'aquestes qualitats. Els materials de que disposem avui no són pas negligibles. Adhuc poden servir-nos abastament. Només ens cal encarrillar-los i nodrir-los d'un veritable sentiment renovador.

Es indispensable la conjunció de Solidaritat Catalana i de l'Aliança de Forces Democràtiques de Catalunya. Conjunció que deu haver de prendre al seu torn la forma i la força expressiva del veritable Bloc Català, pel qual hem advocat sempre i immediatament aquesta expressió de Bloc, deu sense pèrdua de temps, establir els vincles que les bases constitucionals i estatutàries li permeten, amb el Bloc Basc que representa la voluntat del poble d'Euzkadi i, així mateix amb la Junta Espanola de Liberación — que és, no hi ha cap dubte, la força representativa de la democràcia de la resta de la Península.

Pero tot això, cal fer-ho clarificant bé les posicions que s'adopten i actuant enèrgicament i de pressa. Altrament es fa difícil donar el suport necessari al moviment de resistència interior el qual representa tot sol les inquietuds, els sofriments i la sed de llibertat que colpeix el nostre poble. Cal superar l'etapa actual, de la mateixa manera que s'han superat les etapes anteriors.

ntaris Polítics

14 de Juliol

Després de cinc anys d'opressió, França celebra aquest any la festa del 14 de Juliol. Amb aquest motiu es commemora l'aixecament popular contra els tirans de 1789 i la deslliurança de la pàtria sotmesa durant aquests darrers anys als despotes del segle XX.

Nosaltres, homes lliures, aixoplugats avui en aquest poble que sabé enderrocar la Bastilla i proclamar els Drets de l'Home, ens adherim sincerament a la commemoració d'aquesta data pel poble francès, i esperem que, ben aviat, nostre poble, deslliurat també de despotes, podrà treballar conjuntament amb el poble germà per a la consecució dels ideals de justícia i llibertat, tan cars a ambdós països.

Indalecio Prieto i el canvi de règim

Méxic. — Indalecio Prieto ha sostingut una conversa amb els periodistes en el curs de la qual ha manifestat la possibilitat d'efectuar el canvi de règim a Espanya d'una manera pacífica. Per a això, ha dit, caldrà seguir quatre etapes:

1a. — Una declaració de la Conferència de les Nacions Unides repudiant el règim franquista i excluint-lo de tota nova organització internacional;

2a. — Ruptura de les relacions diplomàtiques entre les democràcies i el govern falangista;

3a. — Reunio de les Corts i formació d'un govern constitucional eixit de les Corts;

4a. — Reconeixement d'aquest govern provisional per part de les potències democràtiques.

I acaba dient: « Esperem que els països que han refusat de vendre armes a la República espanyola no voldran perseverar en llur error i no abandonaran el poble espanyol als seus propis mitjans. »

Per la llibertat
Pel Socialisme
Adheriu-vos al
Moviment Socialista
de Catalunya

La Conferència de San Francisco

Ha estat closa la Conferència de San Francisco. Els punts principals que han estat acordats són els següents: Primer, creació d'un Consell de Seguretat. Segon, creació de l'Assemblea General. Tercer, creació d'un Consell Econòmic i Social. Quart, creació d'un Tribunal de Justícia Internacional. Cinquè, creació del Secretariat General. Sisè, creació d'un Comitè d'Estat Major Militar que deu col·laborar amb el Consell de Seguretat. Setè, acceptació dels acords regionals.

Per bé que salutem l'esforç realitzat pels països democràtics per tal de dotar al món d'un organisme adient per a regularitzar les seves relacions i evitar la massacre periòdica d'homes, hem de declarar que els resultats obtinguts són ben reduïts.

Després de l'experiència de la S. de N. les masses populars esperaven quelcom de més efectiu. L'estudi de les resolucions adoptades ens fa comprendre que la porta vers nous conflictes resta oberta. Les causes i contradiccions polítiques, econòmiques i socials que en són la base, no han estat superades. El perill d'un nou conflicte malda damunt de les multituds.

Es de nosaltres socialistes, de la nostra voluntat, que depen el superar-ho. Fidels als nostres principis, hem de prosseguir treballant fins a aconseguir fer desaparèixer de la relació entre els pobles el mot GUERRA.

La dissolució d'« Union Nacional »

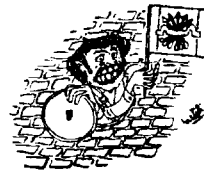
Hem llegit a la premsa una nota sobre la disjocció de l'anomenada « Union Nacional Española ». Aquesta dissolució és una conseqüència lògica de la seva posició política, i era de preveure després de no poder reïxir a incorporar-hi la representació de les veritables organitzacions antifeixistes espanyoles.

La tàctica emprada per l'organisme que acaba de dissoldre's de voler representar el que el seu nom indicava, a base de produir escissions en els organismes que no hi donaven la seva adhesió, no era la més adient. A la curta o a la llarga havia de produir-se el que ha succeït. La seva campanya contra altres nuclis antifeixistes i en especial contra la « Junta Española de Liberación » devia portar-la al fracàs.

En la política antifeixista hi ha també una moral: Criticar i analitzar la posició dels altres nuclis però no calumniar un partit o un organisme no pot atacar o procedir contra els altres sectors antifeixistes sense tenir present aquest principi moral a de respecte mutu.

De la dissolució d'« Union Nacional Española » se'n despen una lliço d'alta moral política donada per les organitzacions que no voleren intervenir en ella, lliço que poden aprendre els components de la desapareguda « Union Nacional Española ».

Els Estats Units i Franco

Per un costat les notícies de premsa parlen d'una possible entrevista Churchill-Franco a la Costa Basca francesa. Per altre costat, es parla insistentment de les reclamacions que ha fet l'ambaixador

dels Estats Units, en nom del seu govern prop del dictador espanyol, indicant-li la necessitat de la dissolució de Falange i de prendre un caràcter prou democràtic per a satisfer l'opinió del poble nord-americà.

Franco juga, per a salvar-se, entremig de la lluita d'influències d'Anglaterra i els Estats Units en el nostre país. Avui, solament els pobles latins americans, la U. R. S. S., els treballistes anglesos i França, estan interessades en la nostra solució republicana. El contra-pes que representen Anglaterra i EE UU. és aprofitat per Franco per a fer-los-hi totes les concessions possibles, estratègiques i econòmiques mentre el deixin en el poder, sigui camuflat en monarquia o en republica corporativista, a la manera de la darrera republica feixista italiana.

Tot altre règim que no sigui la República democràtica, no pot ésser acceptat a Espanya. Que es desenganyin els països als quals Franco pugui garantir-los un ascendent. Per a consolidar-hi llurs situacions estratègiques o econòmiques, necessiten una tranquil·litat en el país, que Franco no pot assegurar i que nosaltres farem que no pugui mai assegurar.

Les organitzacions republicanes i obreres han d'estar atentes a tot trafiqueig que tendeix a conservar Franco sota qualsevol camuflatge. El Moviment Socialista de Catalunya, en la seva resolució sobre política general del dia 22 d'abril del 1945, preveient aquesta actitud per part d'alguna gran potència, dela a l'apartat nº 4:

« En la seva forma actual, ni la representació Franco ni la ideologia falangista no podran salvar-se, sigui quin sigui el criteri internacional que s'adopti. Però podria ésser acceptada una metamorfosi de forma que, tot mantenint el privilegi de les classes reaccionàries, donés a l'exterior una aparença de canvi institucional, que permetés als dirigents d'una gran potència — interessada a plaçar la seva influència a la Península a través de les concessions que, per a salvar-se, li otorgui la reacció espanyola — de tenir prou arguments per a justificar la seva política davant el fervor democràtic de la seva opinió. Es en aquest sentit, que les organitzacions republicanes han d'estar més vigilants »

Campanya dels 1000 subscriptors

« Cada lector d'ENDAVANT ha de procurar un nou subscriptor. »

DE CARA A L'AVENIR

per J. A. MONTCADA.

causa que defensem, par a no tornar sota tuteles estranyes que podrien ésser interessades

La unitat d'acció de tots els patriotes és necessària; ella ens portarà a la victòria. Marxant units, podem estar segurs del triomf damunt de les dictadures que oprimeixen la pàtria. A l'enderrocar-les, cal donar pas al ressorgiment de les nacions que componen la Península.

Cal desfer l'obra dels reis catòlics, acabant per a sempre amb la unitat fictícia del centralisme espanyol i llurs mètodes despotics de govern, fracassats a través dels segles.

Al reconèixer llur personalitat, al reconèixer el fet diferencial a cada una de les nacionalitats ibèriques, amb el dret inviolable de governar-se a si mateixos d'acord amb llurs costums, cal satisfer totes les ànsies de renovació espirituals i econòmiques que senten els fills d'Ibèria, anant valentment, decididament a la constitució de la unió de Repúbliques d'Ibèria.

Cara al pervindre, amb fe cega en els propis destins, Ibèria federada, esdevé potència mundial de possibilitats incalculables: morals, polítiques, socials i econòmiques.

Una vegada satisfetes les aspiracions nacionals, trobarem la veritable unitat que agermana — dins la diversitat — acabant la guerra que sostenim de segles, entre germans enemics.

La classe treballadora ibèrica, cal que sigui l'eix d'aquesta nova política de pau, de germanor i de progrés. El sacrifici immens i el martirologi viscuts durant generacions. Li obliguen. I li obliga més encara tot l'esdevenidor.

La fi victoriosa de la guerra d'Europa contra el feixisme aporta a la humanitat l'obertura d'un nou ordre de coses. Els treballadors peninsular estaran a l'altura de llur deure en la mesura que donaran llur concurs per a foragitar d'Ibèria el darrer reducte feixista europeu, i, per a establir-hi una nova democràcia, social, política i econòmica que els farà lliures dins d'una col·lectivitat lliure.

El proletariat ibèric — estem-ne segurs — no mancarà al seu deure històric. En col·laboració entusiasta i estreta amb els fills de la pàtria nova, la Unió de Repúbliques d'Ibèria, forjarà la nova era de llibertat i benestar, base de la pròpia emancipació.

Els Déportats a Alemanya

Companys arribats

Han arribat dels camps de concentració d'Alemanya els companys **Emili JONAMA, MARQUES PAGES i MARORELL**.

A ells i a llurs famílies « Endavant » i el Moviment Socialista de Catalunya ens fan llurs salutacions afectuoses.

Gestions

Hem fet gestions per tal de conèixer el parador d'Angel Calsina Calvet, de Berga, deportat i internat al camp de Manthausen. Preguem als que puguin donar noves d'aquest company, de voler adreçar-se a Mme Urpi a Prats de Mollo (Pyr-Or)

Préc

Preguem al company Miquel Manzano, arribat recentment d'Alemanya, de voler posar-se en contacte el més aviat possible, amb el seu germà Cesar Manzano, i, rue Abel-Lofranc, Brive (Corrèze).

I BÈRIA ESTÀ OPRIMIDA per dues dictadures. Les dues han ofegat en el terror i en la sang el que hi ha de més humà i progressiu en l'home: el dret i la llibertat. Han esclavitzat, torturat i assassinat, durant anys, milers dels seus fills en holocaust dels béns d'una casta indígena minoritària i de les idees (?) i interessos d'un clan estranger: el feixisme.

L'esclavització de la Península ha pres les formes més baixes, innobles i inhumanes: l'empresonament sense ordre judicial, ha estat norma de govern; la tortura, per a arrancar confessions interessades, mètode policíac; l'assassinat en massa, fall de justícia; la fam i la misèria, han esdevingut normalitat; la por i el recel, el viure quotidià a totes les llars; els drets de l'home, un mite; la llibertat d'expressió i de consciència, paraules buides de tot sentit... L'imperi del gangsterisme i de la « chuleria », ha regnat com a amo i senyor de vides, hisendes i hores.

Dins d'aquest infern d'opressió i de crim, la classe treballadora és la que més ha sofert, la que més n'ha tocat les conseqüències. Els seus millors fills han pagat amb la presó, l'exili i la vida el tenir fe en uns ideals: els ideals de lluitar per l'establiment d'una societat més justa i més humana. Les millores morals i materials aconseguides en el treball, resultat d'anys i anys de lluites plenes de sacrificis, han estat completament anul·lades. Treptjats els drets d'associació per a la defensa dels interessos de classe. Al seu lloc, l'obligatorietat com a esclau, de pertanyer a un sindicat « vertical », els dirigents del qual són agents dels propis explotadors.

Els naturals d'Ibèria, els treballadors sobretot, han viscut i viuen, encara, sota l'esclavatge, en

revolta latent que creix i s'agreganta. Això no priva, però, que, com a treballadors, hagin sofert tots els crims; com a homes, les vexacions més iniques. Al vilipèndi de no poder exercir llurs drets, s'hi ha afegit l'escarni de no poder expressar-se en la llengua materna, i el de viure d'acord amb llurs costums. Les llibertats nacionals conquerides en la lluita sense fi dels segles han estat també anul·lades. La farsa històrica d'un centralisme eixòic, ha continuat, és més ha augmentat l'opressió en aquesta època dictatorial. Les nacionalitats ibèriques, han estat més esclavitzades que en temps de l'Inquisició. Heus-aci el balanç esquemàtic de la política dictatorial-imperialista, exercida per les dues dictadures, damunt d'Ibèria màrtir.

Deslliurar la Península, castigar els seus opressors criminals, ha d'ésser l'obra de tots, sense distinció de matis polític, social o religiós, amb el sol aval de llur patriotisme i honradesa.

Per a portar a cap aquesta tasca urgentíssima, cal agermanar amb una estreta llaçada d'amor i de comprensió les dones i els homes de totes les nacionalitats ibèriques.

S'imposa la mancomunitat en l'esforç per a aquest fi comú. L'hora de l'acció decisiva ha arribat i cal trobar-nos i estar disposats per al treball d'enderrocament i de reconstrucció, segurs de la pròpia força i amb fe en els ideals immortals d'alliberació política i de justícia social que animen i viuen en la majoria del poble ibèric. I cal que l'obra sigui feta com a resultat del nostre esforç.

L'exemple dels molts errors comesos, cal tenir-lo present, per a no caure-hi altre vegada. Cal confiar en nosaltres mateixos i en la bondat de la

Els criminals de guerra

per Joan ALEU

ES LAMENTABLE que els exiliats no puguem tenir un representant a la Comissió encarregada de classificar els criminals de guerra. Si ens fos possible intervenir-hi, donaríem els noms d'alguns veritables criminals de guerra que, sembla, es té un interès marcat en deixar passar desapercebuts.

Demaneu, per exemple, si els salvatges que donaren l'ordre de fer assassinar els diputats socialistes de la plaça de Braus de Burgos, caçant-los com si fossin feres davant l'entusiasme d'uns degenerats, no queden classificats com criminals de guerra. Si el qualificatiu de criminal no cau de ple damunt de tots aquells que s'emborratxaven d'entusiasme quan llur amo Hitler guanyava algunes batalles i, amb tal motiu, s'ensanyaven assassinant el President Companys, crim doblement vil perquè en ell es matava el lluitador i el patriota que s'intentava assassinar Catalunya. Si els salvatges que torturaren i finalment assassinaren Joan Peiro, una de les figures més estimades del sindicalisme, perquè no pogueren aconseguir de fer-lo claudicar dels seus ideals i que es posés al servei del feixisme, poden ésser considerats altrament que com a criminals dels més refinats. Si els representants d'un anomenat « govern » espanyol a França, que han tolerat i ajudat a que en els camps de tortura alemanys morissim horriblement

martiritzats milers i milers d'espanyols que foren fets presoners mentre servien a l'exèrcit francès o bé feien fortificacions enquadrats dins dels Grups de Treballadors Estrangers, no cauen de ple dins de la llei que persegueix els criminals de guerra. Si és possible que es pugui tolerar per més temps que aquestes feres que col·laboren directament en la massacre mundial, pugui encara dominar tot un poble i mantinguin en ell els mateixos camps de tortura que avui fan fremir el món, i s'afusellin diàriament milers d'homes pel sol delictiu de voler defensar la legalitat del règim republicà que es sustentava damunt dels principis pels quals han lluitat i vençut les Nacions Unides.

Els culpables directes d'aquest esgarriat quadre de desolació que des de la vuit anys sofreix el nostre poble són, entre altres, per ordre dels mèrits obtinguts els excel·lents deixebles de Himmler: Franco, Lequerica i Serrano Sunyer.

Heus-aci un terçet de veritables criminals de guerra, doncs a més d'haver provocat una guerra entre germans, després d'haver dominat el nostre malhaurat país gràcies a l'ajut incondicional, traduït per soldats, material i tècnics, de Hitler i Mussolini, han comès a consciència i amb veritable sadisme milers d'assassinats de germans nostres, els quals, avui que el món torna a poder respirar lliurement, demanen que justícia sigui feta contra tots els criminals de guerra, siguin del camp que siguin i per més no-belligerants que es pretenguin.

Noticiari de l'exili

El festival de la « Junta Española de Liberación » i el film « L'Espoir »

A Perpinya i organitzat per la « J. E. L. » tingué lloc el passat dia 27 una sessió de cinema i « variétés » que obtingué un clamoros èxit. A l'acte hi assistiren a més de nombros públic, les autoritats civils i militars de la ciutat i representacions de totes les organitzacions anti feixistes de casa nostra.

Després de la projecció d'un noticiari cinematogràfic i de la presentació de diversos números i « sketches » per artistes espanyols que mereixeren l'aprovació entusiasta del nombros públic que omplena la sala del « Nouveau-Théâtre », fou projectat el film « L'Espoir ».

El company Foraster, President de la « Junta Espanola de Liberación » del departament feu, amb paraules evocadores, la presentació del film d'André Malraux. Des de les primeres escenes comprendrem que assistim a la projecció d'un film excepcional. El film « L'Espoir » no és un film com els altres, un producte més de consumació corrent. « L'Espoir » és una obra d'art grandiosa i senzilla a la vegada. És un cant simple i heroic de l'epopeia de la guerra civil espanyola. Malraux ens demostra amb el seu film ésser un home d'una sensibilitat extraordinària. D'un episodi simple i senzill n'ha fet una obra d'art. Rodat pobrament, sense mitjans, el film és una super-producció. Es, com diu un crític d'art, « un film on la sang ha estat l'únic capital desemborsat ».

La nostra felicitació a la « Junta Espanola de Liberación », organitzadora de l'acte, per l'èxit obtingut i per la qualitat del programa.

Exposició d'Artistes Catalans

El dia 5 del mes passat ha tingut lloc a París l'inauguració de l'Exposició d'Artistes Catalans organitzada per Solidaritat Catalana a profit dels Presoners i Deportats catalans i de les altres obres socials d'aquest organisme.

L'acte fou acuradíssim de presentació i en ell hi assistiren, ultra el President de la Generalitat, senyor Irla, el personal diplomàtic mexicà de París, el president i els membres del Comitè de Protecció als Refugiats Espanyols, Presoners i Deportats; el senyor Nicolau d'Oliver, President de « Cultura Catalana », i altres personalitats.

La valua de les obres exposades — pintures, dibuixos, escultures i ceràmica — ha meregut l'atenció de la crítica parisenca i dels aimants de l'art en general. Fem remarcar l'adquisició d'algunes obres pel compte de l'Estat, la qual cosa palesa l'interès que en els cercles oficials ha desvetllat aquesta exposició que tant honora els artistes de casa nostra.

Assenyalem, per la nostra part, el treball acurat d'inspiració i de tècnica que en llurs diferents especialitats han realitzat Grau, Sala, Riba-Rovira Creixams, Clavé, el pintor rossellonès Riera, Florea, Pau Planas, Feliu Elias, Padilla, Fontseré, Castanyer, Quelus, Vives, Blasco, Camps Vicents, Pico, Gallostra, Ignasi Vidal, Lluis V. Molné, Badia Vilato, Angel Ferran, Marc, Ramon Arquer, Joan Rebull, Apelles Penosa, Anglada, Almirall, Tusquelles, Lamolla, Pascual i Joan Sala.

Acte pro-deportats espanyols a Toulouse

Organitzat pel « Centre d'Estudis Toulouse-Barcelona », tingué lloc el dia 10 de Juny darrer l'acte organitzat en honor i benefici dels nostres deportats rescatats dels camps de la mort nazis.

El públic nombrosíssim manifestà amb vehemència la seva simpatia per a tots aquells que se n'han fet mereixedors amb llurs sofriments i entesa durant el captiveri.

La presència de MM. Cassou, Berteaux Comissaris de la República, Badiou, batlle de Toulouse i Stefani, director de « La République », donà el màxim relleu a l'acte, al qual s'havien adherit tots els partits i organitzacions de l'exili i els moviments de resistència, i en el qual parlaren Federica Montseny i Nogués i Bizet.

En tot moment l'acte desvetllà l'interès més pregon en l'auditori constituït en sa majoria pels exiliats de la regió toulousenca. La presència, sobre tot, dels companys que parlaren en nom dels deportats, exaltà el sentiment de solidaritat envers tots aquells que han sofert un còmput de vicissituds a Buchenwald, Manthausen, etc.

Fou delamentar, solament, l'incident que es promogué a l'adreçar-se Nogués i Bizet en català a l'auditori.

Felicitant, la gran majoria de l'auditori es manifestà altrament i així ho demostrà al saludar amb una fervorosa ovació al batlle de Toulouse, M. Badiou, per la seva actitud digna i coratjosa envers el representant de Franco a Toulouse.

Per altra part, el parlament de Federica Montseny, ple de seny i acolorit, feu brillar les fibres més sensibles dels assistents, exaltant l'esperit d'unitat dels exiliats i la fermesa en els ideals que ens son comuns.

Acabà l'acte M. Stefani qui donà, en nom del « Centre d'Estudis », el títol de Membre d'Honor a tots els oradors que intervingueren en l'acte.

Activitat del Moviment Socialista de Catalunya

A Orleans

Ha quedat constituïda en aquesta localitat la Delegació del M. S. de C. Comarreu, son socialistes catalans de diferents procedències els que, sentint-se interpretats en els seus anhels polítics i nacionals, han decidit de formar el grup d'adherents.

Des d'aquestes columnes fan una crida als socialistes tots, perquè s'adhereixin al seu torn al Moviment Socialista de Catalunya que, amb molt d'encert i oportunitat, tracta de guanyar adeptes a la finalitat d'ajudar a la creació d'un gran partit socialista a Catalunya que ompli el buit que en el terreny polític s'ha fet sentir sempre a casa nostra.

Per a tota comunicació amb la Delegació, adreceu-vos al Secretari de Relacions, company Joan Fort, 4, rue Pastoureaux, Orleans.

Delegació de Burdeus

Seguint el cicle d'actes organitzats per la Delegació de Burdeus del Moviment Socialista de Catalunya el dia 22 del corrent tindrà lloc una conferència a càrrec del nostre amic Gonzal de Reparaz. Aquesta conferència, que des d'ara promet un èxit esclatant per als nostres companys de Burdeus, tindrà per tema: « Catalunya i la Federació Ibèrica ».

Acte de confraternització basco-catalana

Els dies 7 i 8 propassats ha tingut lloc a Toulouse una sèrie d'actes de confraternització basco-catalana organitzats pel Casal Català d'acord amb la colònia basco-catalana d'aquella vila.

Els actes foren reeixits i d'una manera particular, ens plau assenyalar l'èxit del festival folk-lore a càrrec dels Espotadanzaris de Biarritz i Bayona i de l'Esbart de Dançaires del Casal Català.

Morts a l'exili i a la deportació

Josep Roure

Entre els camarades caiguts a l'exili figura el que fou membre del Moviment Socialista de Catalunya, Josep ROURE PEIRAU, mort a conseqüència d'un atac cardíac.

La seva actuació política exemplar com alcalde de Vilanova d'Alpicat, (Lleida), fou aprovada per tots els ciutadans d'aquest poble, així com també els seus encerts com a President del Sindicat Agrícola Cooperatiu, on demostrà la seva capacitat en qüestions agràries.

Fou estimat per tots els ciutadans i en particular dels antics militants del B.O.C., on començà a actuar.

Expressem el nostre més sentit condol als seus tres fills que vivien amb ell a l'exili i als altres familiars residents a Espanya, per aquesta pèrdua del que fou exemple de ciutadania i d'honradesa.

Josep Aresté i Francesc Mir

Hem rebut confirmació de les noves que teniem de la mort heroica dels nostres camarades Josep Aresté, de Mayals, (Lleida), i Francesc Mir, de Seros, (Lleida).

Escapant-se de les mans dels sadics S. S., quan es disposaven a massacrar-los, i no tenint cap camí per a salvar-se, ambdós camarades engrapareren amb ferma decisió el filferat que rodejava el camp de suplicis, on una corrent a altíssim voltatge els donà la mort instantàniament.

Com tants d'altres camarades morts ens els camps d'extermini nazis, Aresté i Mir mantingueren fins a la mort llur fe i fidelitat envers la classe treballadora i el socialisme.

Emili Baqué

En el número anterior d'« Endavant » donàvem compte de les gestions fetes per tal de saber noves d'Emili Baqué Casals, de Poble de Lillet.

Avui ens ha estat confirmada la dolorosa fi del company Baqué, mort al camp de Gusen el dia 22 de desembre del 1941.

« Endavant » i el Moviment Socialista de Catalunya rendefinen homenatge a la memòria d'Emili Baqué i expressen als seus familiars llur testimoni de condol i simpatia.

Coronel Jaime Bosch

Ha mort a Toulouse el que fou coronel de l'Exèrcit de la República i President de l'« Agrupación Militar de la República Española » Don Jaime Bosch Grassi.

Ultra els components de diferents delegacions de l'« Agrupación Militar », assistí a l'enterrament una nombrosa representació dels exiliats residents a Toulouse i dels partits polítics i de les organitzacions sindicals.

« Endavant » s'associa al dol dels familiars i amics del coronel Bosch enviant-los la mostra de la seva més pregonada simpatia.

La situació actual de la política catalana

Govern Provisional de Catalunya a l'exili

Per les raons que hem exposat sovint, més detalladament, en les darreres resolucions del Moviment Socialista de Catalunya, l'acabament de la guerra a Europa ens obligava a variar les formes representatives de l'oposició peninsular contra Franco i el seu règim. Hem dit que, del que es tractava, era d'una representació de país, per tal com la interpretació de combat ideològic perdia transcendència enfront de l'apreciació dels Grans Països Units. Estàvem d'acord, doncs, que s'havia d'anar a formes més concretes de representació institucional sobre la base de les que legalment provenien de la República exiliada el 1939.

La diferència que hi havia amb altres propugnadors, residia en el fet que orem que la formació de governs de les tres formes institucionals, — la República, Catalunya i Basconia — havien d'apoiar-se sobre unes formes democràtiques, més o menys improvisades. Tant pel que fa a donar-les-hi una autoritat, com per a llur pròpia estabilitat.

Ja hem dit que la política a l'exili té una característica molt peculiar. Degut a què les relacions de forces no es poden compensar, i la presència dels problemes no hi tenen cap influència, la constitució d'organismes es fa més aviat sobre la base d'interpretacions personals i d'interessos subjectius. Solament la presència d'un ampli organisme consultiu que reflexi amb el màxim de fidelitat el pensament actual a l'interior i a l'exili, podria evitar aquella deformació. Per això erem partidaris que el President de la Generalitat, d'acord amb els partits i organitzacions sindicals i de resistència i amb la resta del vell parlament, establis una Assembla Consultiva, tal com han fet tots els països ocupats per l'enemic.

No ha estat així, s'ha donat l'encàrrec al senyor Pi i Sunyer de constituir el primer Govern Provisional de la Generalitat de Catalunya en aquest exili. Som els primers interessats en que reeixi. Voldríem, però, que les característiques d'aquest govern provisional estiguessin a to amb la situació present i poguessin evitar-li un fracàs que la situació altament confusa que vivim podria fer preveure. Dèiem en un article anterior que constituir un Govern no és fer un Patronat. Tota prudència que es tingui en donar-li un significat i, fins i tot, un caràcter definitiu, serà ben poca. Seria lamentable que un nou assaig institucional a l'exili, de l'envergadura d'aquest, portés el Govern a una vida sense ànima. No n'hi ha prou que tots els que es consultin hi estiguin d'acord, els que hi han d'estar d'acord són els esdeveniments futurs.

S'ha produït una transformació de forces i d'opinions a casa nostra que, montats cadascun al cavall de la seva vella organització i amb l'orella atenta als vells cabdills d'exili, ens empenyem a voler descomèixer-les i en voler-les-hi fer acceptar la nostra voluntat.

Es aquesta cosa que ens fa dir que s'ha d'ésser caute i no envaleïm tornar-se massa en l'especular amb el prestigi d'unes persones que, com que en tenim tant poques a Catalunya, un cop gastades ens faran falta.

Hi ha dues concepcions de Govern de la Generalitat: una en tant que representació d'institució i l'altra, com a exponent representatiu dels diferents partits i organitzacions. Som partidaris, ara per ara, de la primera concepció. Es a dir: un Govern Provisional de la Generalitat de tipus de representació nacional. Com que del que es tracta, avui, és d'ampliar la base representativa i institucional de Catalunya, el Govern Provisional de la Generalitat que es formi, no ha de tenir altra preocupació ni altra utilitat que la d'ampliar la representació presidencial, sobre tot, de cara a l'exterior, per tal com la solució del problema peninsular hem d'haver-la de l'exterior. Els partits i organitzacions, units en un bloc i interpretats en una Assembla Consultiva, no haurien de fer res més que prestar-li el seu aplor.

Es posteriorment, quan l'entesa de partits fos aconseguida i establerta una institució que respongués en tot el possible a l'opinió actual, que un govern de representació política podria esdevenir indispensable. Mentrestant, tota altra solució que no sigui una extensió de la representació presidencial, estarà subjecte a les crisis i a la confusió actual dels partits i a la no-acceptació de l'opinió interior de Catalunya, que pot sofrir profundes transformacions entorn dels esdeveniments que poden produir les Nacions Unides amb llur política envers Franco. No ho salvarà el prestigi d'una persona. Ho salvarà el sentit català que, a voltes, no tenim.

Els partits i organitzacions, sindicals i de resistència, poden bé donar-se compte del moment que es viu i donar llur assentiment a un Govern d'algunes personalitats que, entorn del President, representin a Catalunya per a la missió precisa d'expressar el nostre país al costat de les formes institucionals basques i les de la República en les futures gestions que es fan indispensables per a aconseguir l'apoi de les Nacions Unides.

El passat dia 5 tingué lloc al Paraninfo de la Universitat de Tolosa la cerimònia del nomenament del Mestre Pompeu Fabra doctor « honoris causa » de dita Universitat.

A l'hora anunciau la Universitat presentava un aspecte brillant. Ultra les nombroses personalitats franceses del món polític i intel·lectual assistents a l'acte, els catalans hi concorregueren en massa per tal de sumar-se a l'homenatge del Mestre.

Al prendre plaça sobre l'estrada el Mestre Fabra, acompanyat del Rector de la Universitat i de tot el claustre, varen ésser rebuts per les notes vibrants de la Marsellesa, executada per l'orquestra establerta en el local.

Seguidament el catedràtic M. J. Sebastià Pons, prengué la paraula per a llegir un documentat treball en el qual analitzava l'obra acomplida per Pompeu Fabra en el redreçament de la llengua catalana, i posà de relleu que, gràcies al seu esforç, aquesta havia arribat avui a un grau de perfecció i claredat que la fan entrar en el quadre dels idiomes mundials. Aquest treball, que fou escoltat amb pregona atenció, fou xardorosament aplaudit.

El Rector de la Universitat, M. Dottin, prengué a continuació la paraula, per a exposar brillantment els llaços espirituals que lliguen Catalunya i Tolosa, i condemnà amb energia aquells governs insensats que creuen possible que una llengua vivent com és el català, pot ésser destruïda pel fet de prohibir-ne el seu ús dins de la pàtria. Feu una crida per què,

POMPEU FABRA, Doctor « honoris causa » de la Universitat de Tolosa

quan siguem de nou a casa nostra, siguin cada dia més fermes els lligams que uneixen les Universitats de Tolosa i de Barcelona. I diu que l'intercanvi ha d'ésser constant entre l'« Institut d'Estudis Catalans » i l'« Institut d'Estudis Llenguadocciens ».

Acabat el parlament, el Rector de la Universitat procedí a la condecoració del Mestre Pompeu Fabra amb l'insignia de doctor « Honoris Causa ». Aquest instant fou d'una gran emoció per als catalans que presenciàvem l'investidura d'una tan alta distinció a un dels homes més il·lustres de Catalunya. Per a donar més solemnitat al moment, l'orquestra interpretà l'himne nacional català, « Els segadors ».

Amb paraula ferma però emocionada, el Mestre Fabra regreà la distinció de la qual s'el feia objecte bo i fet constar que donava per ben esmerçat l'esforç fet per ell, ja que havia servit amb patriotisme a l'enlairament de l'idioma nacional de Catalunya i, avui, aquest, s'havia fet una plaça en el món civilitzat.

La ciutat de Tolosa volgué també associar-se a aquest homenatge, i l'Ajuntament organitzà un « vi d'honor ». El batlle de la vila, M. Badiou, esperava l'homenatge a l'escala que condueix a la « Salle des Illustres », on donà la benvinguda al Mestre.

En un breu parlament M. Badiou expressà el goig que sentia la vila de Tolosa al rebre a la casa comunal un hoste tan il·lustre com Pompeu Fabra. I li desitjà que ben aviat pugui reprendre la seva càtedra a la Universitat de Barcelona.

Fuejé amb energia els despeses que avui dominen el nostre poble i va proclamar la necessitat de que tots els pobles lliures ens ajudin a enderrocar el darrer focus de feixisme, que encara resta, per vergonya, a Europa, i a implantar de nou la República.

M. Cassou, amb breus paraules plenes d'afecte, s'associà, també, a l'homenatge.

Al vespre, Mestre Fabra fou obsequiat amb un sopar, en el qual hi assistiren solament les autoritats tolosenes.

Els actes d'homenatge al Mestre Pompeu Fabra, ompliran de joia a tots els catalans, ja que a més d'ésser un homenatge merescut, veiem en ell dos aspectes: un, el de veure premiada, a l'extranger, la tasca immensa portada a cap per Pompeu Fabra en la depuració i enlairament de la nostra llengua. I l'altre, un homenatge de totes les autoritats de Tolosa a la Catalunya perseguida i martiritzada.

El « Moviment Socialista de Catalunya » i « Endavant », que estaven presents a tots els actes ressenyats, associant-se sincerament a l'homenatge del qual era objecte el nostre gran filòleg, envien des d'aquestes pàgines una cordial salutació al Mestre Pompeu Fabra.